

**Ennstal
Steyrtal
Pyhrn Priel**

Regija Narodni park Apneniške Alpe

**Allianz in den Alpen
Alliance dans les Alpes
Alleanza nelle Alpi
Povezanost v Alpah**

Vabilo

10. delavnica DYNALP²

Spremembe kulturne krajine – sprejeti in/ali se odzvati?

**Kdaj: petek in sobota, 15.-16. maj 2009
Kje: večnamenska dvorana, Vorderstoder**

Ozadje

Delavnica bo potekala v okviru projekta DYNALP² Omrežja občin „Povezanost v Alpah“. Regija Narodni park Apneniške Alpe in pripadajočih 16 občin, ki so članice mreže, so v okviru projekta DYNALP² skupaj izvajale projekt z naslovom Ohranjanje odprte kulturne krajine – izvedbena zasnova in izvedljivost projekta v praksi.

Razvoj kulturne krajine in proces njenega spreminjanja sta bila v regiji od nekdaj pomembna tema in ta je postala še pomembnejša, odkar se je regija uveljavila kot regija Narodni park Apneniške Alpe.

Po eni strani je nedotaknjena, močno strukturirana in naravna kulturna krajina temeljna podlaga za razvoj sonaravnega turizma, za gospodarstvo, ki upošteva merila trajnostnega razvoja, za kmetijstvo in gozdarstvo, usmerjeno v kakovost, in za razvoj številnih drugih področij regionalnega gospodarstva in razvoja na območju narodnega parka.

Po drugi strani pa naraščajoče zaraščanje krajine povzroča razkrajanje gospodarskih struktur, nižanje kakovosti življenja, odseljevanje prebivalstva, manjšo turistično privlačnost pokrajine in odrinjenost od središč. Vsi naštetih procesi vplivajo na podobo kulturne krajine.

Ključni cilj delavnice je zato odgovor na vprašanje, ali in kako bi morala regija usmerjati prihodnji razvoj kulturne krajine in dejavnike, ki nanjo vplivajo, kje in kakšni so interesi za tako posredovanje in kje v najrazličnejših alpskih regijah obstajajo povezave in skupne značilnosti oz. projekti primerov dobre prakse.

Komu je delavnica namenjena

Akterjem lokalne politike in uprave (Omrežja občin „Povezanost v Alpah“), vsem, ki delujejo na področju prostorskega planiranja in razvoja podeželja, ekspertom in drugim zainteresiranim s področja kmetijstva, varstva narave, turizma in regionalnega razvoja, nosilcem projektov in pionirjem, ki se ukvarjajo s kulturno krajino iz slovensko, italijansko in nemško govorečih alpskih regij, ki imajo interes, da bi pridobili informacije iz že izvedenih projektov in dobili vpogled v procese spreminjanja kulturne krajine. Dobrodošle so pozitivne kot tudi negativne izkušnje!

Predvideno je simultano tolmačenje v slovenskem, nemškem in italijanskem jeziku.

PROGRAM

Petek, 15. maj 2009

Moderatorka: Gabriele Greussing, predstavnica koordinatorjev „Povezanosti v Alpah“

9.00 Otvoritev, sprejem udeležencev, pozdravni nagovor

Dr. Christian Dörfel, uradni predstavnik regije Narodni park Apneniške Alpe in župan občine Steinbach an der Steyr

Rainer Siegele, predsednik Omrežja občin „Povezanost v Alpah“

09.30 **Uvodna beseda: Vrednost pokrajine**

Pokrajina med idilo in grozo

Heinrich Spanier, zvezno ministrstvo z za okolje (BMU), Bonn/D

Ekološka in ekonomska presoja krajine in ohranjanja kulturne krajine

Prof. Dr. Dr. h.c. Alois Heißenhuber, Tehnična univerza v Münchnu, Freising-Weihenstephan/D

10.30 odmor za kavo

10.50 **Ključna tema: varstvo narave**

Projekt DYNALP² „Ohranjanje odprte kulturne krajine v regiji Narodni park Apneniške Alpe – izvedbena zasnova in“

Dr. Daniel Bogner in Wolfgang Ressi, Okoljska pisarna, Celovec/A

11.10 **Ključna tema: javni sektor**

Spreminjanje kulturne krajine in možnosti vplivanja politike, raziskane na primeru regije Isarwinkel v zgornjebavarskih Alpah

Thomas Probst, Inštitut za raziskovanje Alp, Garmisch-Partenkirchen/D, koordinator pri Omrežju občin „Povezanost v Alpah“

11.30 **Ključna tema: turizem**

Vrednost neokrnjene kulturne krajine za turizem

Rebecca Göpfert, Oddelek za turizem in trajnostni razvoj pri Züriški visoki šoli za uporabne znanosti/CH

11.50 **Ključna tema: kmetijstvo**

Tekmovanje za najbolje oskrbovan travnik: nagrada za najlepšo pokrajino
Ernst Bickel, svetnik za varstvo narave in gorski kmet, Bons/A

Ohranjanje kulturne krajine – javni izziv!

Martin Kastner, predstavnik kmetijskega odbora v Gornji Avstriji/A

12.30 Skupno kosilo v hotelu Stockerwirt

14.00 **Študije primerov**

Primer iz Italije: Projekt ALPTER – Terasaste krajine v Alpah
Luca Lodatti, univarsa v Padovi/I, Fakulteta za geografijo

Primer iz Slovenije: **Evropska konvencija o krajini in slovenske izkušnje na temo varstva in razvoja krajine**

mag. Nataša Bratina Jurkovič, krajinska arhitektka, predstavnica Slovenije za Evropsko konvencijo o krajini (2002-2008), bivša namestnica predsednika pri Svetu Evrope za Evropsko konvencijo o krajini (2007-2008), strokovnjakinja za krajino pri Svetu Evrope.

Allinea plus d.o.o. - prostorsko načrtovanje, krajinska arhitektura, Ljubljana/SL

Projekt DYNALP² Prostori spoznavanja in doživljanja narave v občini Nenzing
Markus Ammann, predsednik Odbora za okolje Občine Nenzing/A

15.50 *Odmor*

16.10 **Tematske delavnice**

Delovna skupina A:

Projekti DYNLAP² na področju razvoja krajine - primeri dobre prakse

(simultano prevajanje v italijanščini in slovenščini ni predvideno)

Spremembe kulturne krajine in njihove posledice za gospodarstvo in družbo so pomembna tema na celotnem območju Alp. Delavnica bo poskušala predstaviti številne obstoječe izkušnje in širok spekter projektov, pobud in konkretnih ukrepov ter odpreti razpravo o pozitivnih in negativnih izkušnjah udeležencev. K temu sodijo stiki z uporabniki, analize, odnosi z javnostmi in ozaveščanje ljudi, sodelovanje različnih ciljnih skupin, vključevanje politično odgovornih, izdelava ciljev ipd.

Pričakujemo zanimivo izmenjavo izkušenj, predstavljeni pa bodo tudi pristopi za skupne ukrepe.

Moderatorica: Gabriele Greussing, predstavnica koordinatorjev „Povezanosti v Alpah“

Delovna skupina B:

Ključna tema „Kulturna krajina – turizem“

(simultano tolmačenje v nemškem, italijanskem in slovenskem jeziku)

Neokrnjena, privlačna in strukturno razgibana kulturna krajina je bistveni pogoj za razvoj turizma, zlasti vseh njegovih trajnostnih oblik. Kulturna krajina poleg tega prispeva k turističnemu USP regije in ji daje značilno podobo.

Delovna skupina bo po eni strani obravnavala in kritično razpravljala o možnostih za delovanje v turizmu na temo razvoja kulturne krajine, po drugi strani pa o potencialih kulturne krajine pri ustvarjanju dodane vrednosti turizma.

Moderator: Christian Schilcher, odgovorni menedžer regije Traunviertler Alpenvorland

18.00 Povzetek in sklepne misli

19.30

Skupno druženje ob prigrizku v hotelu Stockerwirt

Sobota, 16. maj 2009

8.00 Odhod v Vorderstoder

8.30 Divjina v narodnem parku Apneniške Alpe – kulturna pokrajina v regiji

V občini Rosenau am Hengstpass bo ob krajšem dveurnem sprehodu skozi Narodni park Apneniške Alpe direktor parka **dr. Erich Mayrhofer** predstavil zasnovo projekta z naslovom Občutenje divjine. Vodstvo parka želi večji del narodnega parka spremeniti v nedotaknjeno divjino, ki bo povsem brez posegov človeka. Razvoj naj bi v naravi potekal svobodno in po njenih lastnih zakonih, kar je v popolnem nasprotju z razvojem v okolici narodnega parka. S tem naj bi se ohranila edinstvena kulturna pokrajina. Kako doseči ti dve nasprotji, bomo izvedeli na vodenem sprehodu po planinah na območju prelaza Hengstpass.

11.30 Kulturna pokrajina – vir surovin in energije

V Tehnološkem in storitvenem centru Ennstal v Reichramingu bo pilotna občina Losenstein predstavila **projekt Ohranjanje odprte kulturne pokrajine**. Projekt zajema najpomembnejša območja v 16 občinah, ki naj bi ostala odprta kulturna pokrajina in bodo evidentirana v kartah, pojasnjuje pravne in organizacijske okvirne pogoje na temo ohranjanja odprtosti pokrajine ter nakazuje možnosti za uporabo biomase iz travinja. V okviru projekta je bilo ustanovljeno društvo za nego pokrajine Ennstal. Po drugi strani pa bo dr. Werner Auer iz Tehnološkega in storitvenega centra Ennstal predstavil koncept t. i. zelene biorafinerije, za katero se v okviru enega od projektov raziskuje njena uporabnost v praksi.

13.30 Živila oblikujejo pokrajino

Stare vrste sadja so bile stoletja posebnost pokrajine v regiji Narodni park Apneniške Alpe. Kljub temu pa se število travniških sadovnjakov iz leta v leto manjša, zato so tamkajšnje občine zadnja leta ponovno nasadile stare vrste sadja. Delovna skupnost **Naravni sokovi iz Steinbacha**, ki jo sestavlja sedem kmetov, je že leta 1996 spoznala nujnost ohranitve tovrstnih sadovnjakov, zato je tudi začela izvajati projekt Naravni sokovi iz Steinbacha. Iz tega se je v preteklih mesecih razvila regija okusov „Sadni sokovi narodnega parka Apneniške Alpe“. Ravno tako že nekaj časa obstaja društvo za nego pokrajine Steinbach/Steyr, inovativni koncept občinskega razvoja „Steinbacher Weg“ pa je znan po celi Evropi.

Na planini Kaiblinger Kogel bo sredi čudovite kulturne pokrajine na območju občine Steinbach an der Steyr predstavljen projekt Naravni sokovi iz Steinbacha, ravno tako bo tam mogoče poskusiti naravne sokove in regionalne dobrote, udeležencem pa bo tudi posredovan celoten pregled nad dejavnostmi za ohranjanje kulturne pokrajine v občini Stenbach an der Steyr.

15.30 Prihod v Vorderstoder, konec ekskurzije

PRIHOD in PRENOČIŠČE

– Z javnimi prevoznimi sredstvi:

- z **vlakom** do železniške postaje **Windischgarsten** ali železniške postaje **Hinterstoder** (opozorilo: v kraju Vorderstoder ni železniške postaje),
- nato z **avtobusom** do postajališča „**Vorderstoder Gh Stockerwirt**“,
- če bo potrebno, bo družina Ramsebner (hotel Stockerwirt) organizirala prevoz v drug hotel (družinski hotel Lindbichler).

Vozni redi (vlak in avtobus) do kraja Vorderstoder so dosegljivi na:

<http://www.oeevv.at/index.php?id=3>

Z avtomobilom:

- avtocesta A 9 – pyhrnska avtocesta, izvoz za Roßleithen–Windischgarsten (nato še 10 km do kraja Vorderstoder)
- magistralna cesta B 138 pyhrnski prelaz (magistralna cesta)

Na spletnem naslovu www.viamichelin.at si lahko natisnete zemljevid poti.

Prenočišča

LANDHOTEL Stockerwirt ***

Družina Ramsebner

Vorderstoder 2

4574 Vorderstoder

www.landhotels.at/stockerwirt

Familien-Landhotel Lindbichler ***

Družina

Lindbichler

Vordertambergau 31

4574 Vorderstoder

www.stodertal.at/lindbichler/

Če želite več informacij ali imate vprašanja v zvezo s prenočitvijo, nam pišite na e-naslov sonja.hackl@rmooe.at.

Občina Vorderstoder

PRIJAVNICA

PRIJAVE POŠLJITE NAJPOZNEJE DO 4. 5. 2009

na rmooe.sk@rmooe.at, tel. +43(0)7257 8484
ali faks +43(0)732 7277 9640

Prihod: _____ Odhod: _____

▪ Udeležba 15. 5. 2009

delavnica Da Ne
delovna skupina A B
kosilo Da Ne
večerni prigrizek Da Ne

▪ Udeležba 16. 5. 2009

ekskurzija Da Ne

(označite ustrezno)

Udeleženec	
Ime in priimek:	
Naslov:	
Ustanova/organizacija:	
Telefon/ faks:	
E-naslov:	
Jezik:	SL ☐ DE ☐ IT ☐

NOČITEV

Za rezervacijo vaše hotelske sobe se, prosimo, obrnite na hotel Stockerwirt (4574 Vorderstoder 2, +43 (0)7564 8214, stockerwirt@magnet.at) in pri tem navedite geslo „Delavnica o kulturni pokrajini“. Pod tem geslom smo za udeležence delavnice rezervirali določeno število sob v hotelu Stockerwirt in družinskem hotelu Lindbichler (38-44 EUR za enoposteljno sobo, vklj. z zajtrkom).

STROŠKI

Udeležba na seminarju je brezplačna. Stroške za kosilo, večerni prigrizek in stroške ekskurzije bo prevzela regija Narodni park Apneniške Alpe. Udeleženci poravnajo stroške potovanja in nočitve.

Datum: _____ Podpis: _____